

Họ tên: Trần Anh Thy

MSSV: K195022094

Trường Đại học Kinh tế Luật – ĐHQG TP HCM

Khoa: Luật Kinh tế

Email: thyta195022c@st.uel.edu.vn

SĐT: 0798013419

Hình thức dự thi: Bài cảm nhận

KHI NÀO CHÚNG TA SẴN SÀNG CHO MỘT CHUYẾN ĐI?

Những ngày chỉ được chui nhủi trong bốn bức tường như bây giờ, nhiều người trẻ như tôi đây lại mắc chứng “cuồng chân”. Việc khám phá thế giới dường như luôn được áp ủ trong dự định của mỗi cô cậu đang căng tràn nhiệt huyết thanh xuân. Sẽ có rất nhiều khoảnh khắc bất chợt, chúng tôi nghĩ về những nơi mình muốn đến, về kế hoạch để đến đó, sẽ đi cùng ai, sẽ làm gì. Đôi khi viễn vông hơn, tôi còn tưởng tượng về địa vị của bản thân với những chuyến đi, một du khách nhỏ bé, một nhân viên được cử đi công tác hay thậm chí một nhân vật quan trọng được cử đi để làm công tác ngoại giao... Có phải liệu chỉ trong hoài bão của người trẻ mới tồn tại thứ mong ước này? Và, có cần nghĩ nhiều như vậy cho một chuyến đi?

Trùng hợp thay, cũng là nhờ những ngày giãn cách giúp tôi lục lại những quyển sách đã nằm rất lâu trên giá, tôi tìm được **Ông trăm tuổi trèo qua cửa sổ và biến mất** (The Hundred-Year-Old Man Who Climbed Out the Window and Disappeared) của tác giả Jonas Jonasson như đang muốn giúp tôi trả lời những băn khoăn. Ở đây, tôi đắm mình vào hai cuộc phiêu lưu, Cuộc phiêu lưu thứ nhất, theo tôi, bắt đầu từ năm mười tuổi của một cậu bé. Còn cuộc phiêu lưu thứ hai, con người mở đầu cuộc phiêu lưu ấy vừa tròn một trăm tuổi, những người đồng hành bị kéo theo sau người thì bảy mươi, người thì năm mươi, chẳng có bất cứ thanh niên nào.

Cuộc phiêu lưu thứ nhất, nói rằng đây hành trình của một người hay chuyến tàu đi qua lịch sử đều đúng cả. Tác giả, thông qua cậu bé rồi đến chàng trai Allan, đã đi dọc hai thế chiến một cách ngoạn mục. Allan được đặt vào tâm thế trung lập trước chính trị, nhưng mọi sự kiện trong cuộc đời bằng cách lắt léo nào đó lại dính đến mọi sự kiện có thật mang tính bước ngoặt của lịch sử thế giới cận đại. Cách dẫn chuyện làm tôi phải nảy ra một từ mới trong đầu: cố ý khách quan. Rõ ràng qua câu chữ ta chỉ thấy tác giả tường thuật các sự kiện lịch sử nhưng sự góp mặt của Allan lại khiến ta vô cùng đặc chú vì dễ dàng cảm nhận được sự trào phúng.

Khi nhận ra điều này cũng là lúc tôi trả lời được câu hỏi vì sao mình luôn cảm thấy mơ hồ với những ngày tháng học lịch sử thời phổ thông. Tôi đã không học được cách nhìn lịch sử trong một cái nhìn bao quát. Ở mỗi cấp học, những sự kiện lịch sử đều được lặp lại. Ở mỗi năm học, một thời kỳ lịch sử được dàn trải. Ở mỗi buổi học, tôi chỉ biết được đúng những sự kiện lịch sử tôi được học ngày hôm ấy. Tôi học thuộc những sự kiện manh mún ấy cho các bài kiểm tra. Những sự kiện riêng lẻ tôi hiện lên chi tiết trong đầu tôi, một cách độc lập, không thể kết nối với các sự kiện khác. Đã không có một Allan nào kéo tôi dọc chiều dài lịch sử của đất nước tôi, của thế giới để giúp tôi hình thành nhưng mắt xích nối các toa tàu lịch sử. Tôi trộm nghĩ ước gì cách học lịch sử của tôi ngày đó thay đổi hay cách tôi được truyền đạt kiến thức thay đổi hoặc tốt nhất, cả hai cùng thay đổi. Tôi ước ngày đó mình dễ dàng định vị được mỗi sự kiện manh mún kia nằm ở đâu trong bản đồ lịch sử thế giới. Tôi khao khát một cách tái hiện lịch sử không cần châm biếm như quyển sách này nhưng thông suốt như nó.

Ta quay trở lại với cậu bé, cậu chàng Allan. Nếu không có cách kể chuyện dí dỏm lẫn việc dựng lên một vài may mắn hy hữu của tác giả, những gì cậu đã đối mặt thực sự phải gọi là gian truân. Gian truân đó bao gồm việc mất đi người thân, bị giam hãm, sự thay đổi chóng mặt của thời cuộc. Thứ giúp cậu vượt qua tất cả chính là sự bình tĩnh và công việc cậu giỏi nhất. Dù không hoành tráng như trong truyện, số phận chẳng phải vẫn luôn đặt con người vào những chuyên phiêu lưu đầy khó dự liệu với những biến số tương tự như vậy hay sao. Tôi không chắc mình có hiểu đúng về ý nghĩa những gì tác giả trang bị cho Allan, nhưng nhìn vào cuộc sống của mình, tôi tin sự bình tĩnh và việc trau dồi thứ mình giỏi nhất cũng sẽ giúp tôi vượt qua những thử thách một cách tương tự. Chỉ cần tôi, hay Allan hay bất cứ ai hay vấp ngã còn giữ đủ bình tĩnh để không mãi mãi nằm sõng soài trên mặt đất, tìm ra giá trị của bản thân để đứng dậy cống hiến thì không có gì chúng ta lại bị cuộc đời vùi lấp.

Cuộc phiêu lưu thứ hai, gần gũi hơn, mang màu sắc của một bộ phim hài hành động. Như đã nói ở trên, chẳng có sự xuất hiện của một ai trẻ trung cả. Đáng nói nhất là cụ Allan của chúng ta - một ông già trăm tuổi không thể tiện vượt quá mũi giày, phải bò qua bức tường cao chưa tới một mét, di chuyển một chút đã thấy rệu rã, vậy mà cụ vẫn cứ đi. Cụ đi đi để thoát khỏi sự khắt khe của xơ Alice, sự nhạt nhẽo của Nhà Già và quan trọng nhất, cụ không muốn kết thúc cuộc đời theo một cách vô vị. Vì vậy, cụ đi mà không cần điểm đến, những thứ cụ mang theo thật khó để gọi là hành lý nên xem như cụ ra đi tay không sẽ hợp lý hơn. Ngoài như khó khăn vốn có, cụ còn tạo thêm thử thách cho mình khi chơi xỏ một tên côn đồ dẫn đến hàng loạt tình huống dở khóc dở cười khác khi chạm trán với hắn và băng đảng của hắn. Nhưng có hề gì chứ, những điều này đâu có khốc liệt bằng thời trẻ của cụ. Chuyến đi của cụ làm tôi liên tưởng đến câu chuyện của một người đàn anh cùng trường đã đi khắp năm châu bốn bể trên một chiếc xe máy. Anh cũng có vài thứ mình giỏi để phục vụ cho chuyến đi, cũng từng rơi vào những thời khắc sinh tử và cũng khởi hành vì không muốn sống một cuộc đời nhàm chán. Đây một tiêu thuyết hư cấu nhưng đem so với thực tế lại chẳng hề hoang đường. Dù sao đi nữa, chỉ cần ta muốn đi thì sẽ đi được thôi.

Gấp lại quyển sách, tiếp nối cảm giác tiếc nuối, tôi đối mặt với sự hổ thẹn. Tôi rõ ràng là còn trẻ, điều kiện gia đình cũng may mắn hơn Allan. Cũng như bao người trẻ khác tôi ao ước khám phá thêm nhiều khung trời mới, tuy vậy, tôi lại rất rụt rè khi nghĩ đến chuyến khởi hành. Tôi luôn cho rằng mình trang bị chưa đủ, điều kiện hiện nay chưa đạt đến mức tốt nhất để tự mình thực hiện một chuyến đi. Nhưng quyển sách đã khiến tôi hiểu ra rằng, nếu cứ giữ mãi những suy nghĩ ấy thì đến khi tôi bằng tuổi cụ Allan tôi cũng chưa đi đâu xa được cả hoặc là khi bị ép buộc đẩy đi, tôi sẽ trở nên lạc lối. Giả sử khi tôi đáp ứng được những yêu cầu hiện nay tự mình đòi hỏi thì tháng năm sẽ lại cho tôi thấy nhưng thiếu hụt khác. Có lẽ tôi sẽ chỉ có cảm giác sẵn sàng sau khi đã kết thúc chuyến đi thôi. Vậy nên, để trả lời nhưng thắc mắc từ những bản khoản ở những dòng đầu, chỉ cần chúng ta thử đi rồi sẽ biết. Hãy thử đi ở những thời điểm khác nhau trong cuộc đời để biết nếu khám phá thế giới thời trẻ khác gì với trải nghiệm đó ở tuổi già hay ở tuổi già mình đã kiệt sức. Hãy đi để biết hành trang ta cần bao nhiêu sẽ là đủ hay chỉ là có nhiều hơn thì chuyến đi sẽ thuận lợi hơn đôi chút hay nó sẽ biến thành một loại bảo hiểm bảo đảm cho ta khỏi mọi rủi ro.

Một nhấn nhủ cuối cùng để khép lại suy nghĩ về nhưng chuyến phiêu lưu đó là hiện nay khi chưa có cơ hội dùng đôi chân để thực hiện những chuyến phiêu lưu khám phá thế giới thực, hãy đi qua những trang sách bằng đôi mắt để có những hành trình vượt không gian xuyên thời gian, biết đâu chúng lại là những hành trang hữu dụng giúp ta thoải mái hơn khi bước đi đến vùng đất mới sau này.